

Datum van
inontvangstneming

:

05/12/2025

Geanonimiseerde versie

Vertaling

C-508/25 – 1

Zaak C-508/25

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

24 juli 2025

Verwijzende rechter:

Bezirksgericht Telfs (Oostenrijk)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

24 juli 2025

Verzoekende partij:

KA

Verwerende partij:

Volkswagen AG

REPUBLIEK OOSTENRIJK
BEZIRKSGERICHT TELFS

[OMISSIS]

[OMISSIS]

BESLISSING

- I. Voortzetting van de procedure
- II. Prejudiciële verwijzing naar het Hof van Justitie
- III. Onderbreking van de procedure

ZAAK:

Verzoekende partij
KA

[OMISSIS]

[OMISSIS] Telfs (Oostenrijk)

Verwerende partij

[OMISSIS]

Volkswagen AG [OMISSIS]

Wolfsburg (Duitsland)

DUITSLAND

wegens:

2 560,00 EUR [OMISSIS]

De procedure die bij beschikking van 8 oktober 2024 is onderbroken, wordt [OMISSIS] **voortgezet**.

II. Aan het **Hof van Justitie van de Europese Unie** worden krachtens artikel 267 VWEU de volgende **vragen** voorgelegd met het **verzoek om een prejudiciële beslissing**:

1. *Moeten artikel 2, punt 6, en bijlage III, punt 3.13.4., van uitvoeringsverordening (EG) nr. 692/2008 [juncto artikel 3, punt 10, van verordening (EG) nr. 715/2007] aldus worden uitgelegd dat een systeem voor verontreinigingsbeheersing (programma voor de regeneratie van de opslagkatalysator in de voorbereidingscyclus) dat als een continu regenererend systeem wordt beschouwd omdat een regeneratie (reinigingsproces) bij elke test van type I ten minste één keer plaatsvindt en tijdens de voorbereidingscyclus van het voertuig al één keer heeft plaatsgevonden (zogenoemde precon respectievelijk voorconditionering), een manipulatie-instrument in de zin van artikel 3, punt 10, van verordening nr. 715/2007 is?*
2.
 - a) *Moet artikel 5, lid 2, onder c), van verordening nr. 715/2007 (juncto artikel 3, punt 10, van verordening nr. 715/2007 alsmede artikel 2, punt 6, en bijlage III, punt 3.13.4., van uitvoeringsverordening nr. 692/2008) aldus worden uitgelegd dat (in voorkomend geval) een dergelijk manipulatie-instrument toelaatbaar is omdat in wezen is voldaan aan de voorwaarden van de relevante procedure voor het testen van emissies?*
 - b) *Moet artikel 5, lid 1, van verordening nr. 715/2007 (juncto artikel 3, punt 10, van verordening nr. 715/2007 alsmede artikel 2, punt 6, en bijlage III, punt 3.13.4., van uitvoeringsverordening nr. 692/2008) aldus worden uitgelegd dat (in voorkomend geval) een dergelijk manipulatie-instrument toelaatbaar is als de emissiegerelateerde werking die dit instrument gedurende de testprocedure (goedkeuringstest) laat zien, in de overgrote meerderheid van de gevallen ook onder normale gebruiksomstandigheden (reële rijomstandigheden) bestaat?*

3. *Moeten punt 2.20 en bijlage 13, punt 3, VN/ECE (juncto bijlage III, punt 3.13.1., en artikel 2, punt 6, van uitvoeringsverordening nr. 692/2008) aldus worden uitgelegd dat de in bijlage 13, punt 3, tweede zin, VN/ECE opgenomen regel volgens welke de schakelaar (om het regeneratieproces mogelijk of onmogelijk te maken) tijdens de voorconditioneringscycli alleen mag worden bediend om regeneratie te voorkomen, alleen relevant is voor de speciale testprocedure overeenkomstig bijlage 13 bij het VN/ECE en dus voor de emissietest bij een voertuig met een periodiek regenererend systeem, maar niet ook voor een voertuig met een continu regenererend systeem?*

III. [OMISSIS] [schorsing]

MOTIVERING:

Ad I.:

- 1 [OMISSIS] De procedure is onderbroken tot na de beslissing over de verzoeken om een prejudiciële beslissing van het Oberste Gerichtshof (hoogste federale rechter in burgerlijke en strafzaken, Oostenrijk; hierna: „OGH”) in de zaken C-561/24 (3 Ob 117/24 p) en C624/24 (3 Ob 137/24 d). Alle procedures bij het Hof betreffende Precon zijn beëindigd. [OMISSIS]
- 2 Omdat de reden voor de onderbreking van de procedure is vervallen, moet de onderhavige procedure worden voortgezet [OMISSIS].

Ad II.:

A. Feiten die aan de prejudiciële vragen ten grondslag liggen

- 3 Op 11 januari 2018 kocht verzoeker bij een autodealer in [OMISSIS] Telfs (Oostenrijk) een VW Golf Variant 1.6 TDI [OMISSIS] voor 12 800,00 EUR. Het voertuig is uitgerust met een **motor van het type EA 288 (EU-6 NOK)**; verweerster is de fabrikant van het in het betrokken voertuig geïnstalleerde motortype. Voor het voertuig geldt de Euro 6-emissienorm. De EU-typegoedkeuring voor het voertuig is nog steeds geldig.
- 4 De motor van het voertuig beschikt (onder andere) over een „precon” (voorconditionering). Dit is een programma voor de herkenning van rijcurven met testcyclusafhankelijke regeneratie van de NO_x-opslagkatalysator. Deze katalysator kan een bepaald deel van de stikstofoxiden tijdens normaal rijden chemisch opslaan. Hij moet regelmatig worden geregenereerd door verbranding om zijn functionaliteit te behouden. De regeneratie vindt plaats na een bepaalde afgelegde afstand of bij volledige verzadiging van de katalysator tijdens het gebruik.

- 5 In de context van de opslagkatalysator is de genoemde precon (voorconditionering) met rijcurveherkenning geïmplementeerd. Bij het testen van de uitlaatemissiewaarden op de testbank wordt in overeenstemming met de Europese testvoorschriften door middel van een gestandaardiseerde typegoedkeuringstest (NEDC) een specifiek rijgedrag van het voertuig gesimuleerd dat overeenkomt met fasen van accelereren, constant rijden en vertragen in stedelijke en buitenstedelijke gebieden over een periode van 1 180 seconden en een afstand van ongeveer 11 km. De precon herkent de testcyclus en voert een regeneratie van de NOx-opslagkatalysator uit. Hierdoor begint de testcyclus altijd met een geregenereerde NOx-opslagkatalysator. Dat leidt ertoe dat er gedurende de circa 11 kilometer lange rijcurve in de 1 180 seconden van de testcyclus tweemaal een regeneratie plaatsvindt van de NOx-opslagkatalysator en niet driemaal, zoals dat zonder regeneratie in de voorconditioneringsfase het geval zou zijn. Puur rekenkundig gezien kan een regeneratie zich meer dan twee keer voordoen onder reële rijomstandigheden, hetgeen gepaard gaat met een kortstondige toename van verontreinigende stoffen.

B. Standpunten van partijen en de procedure tot dusver

- 6 **Verzoeker** vordert schadevergoeding wegens schade uit onrechtmatige daad door verweerster. De schade vloeit voort uit het feit dat in het voertuig een verboden manipulatie-instrument is ingebouwd. Wanneer hij op de hoogte zou zijn geweest van de juiste omstandigheden, zou hij het voertuig niet tegen de betaalde aankoopprijs hebben gekocht. Hij zou veeleer 20 % minder dan de aankoopprijs hebben betaald.
- 7 **Verweerster** brengt hiertegen (onder meer) in dat het EA 288-motortype in kwestie niet was uitgerust met een verboden manipulatie-instrument. Om vergelijkbare meetwaarden te verkrijgen, zorgt de precon ervoor dat de regeneratie van de NOx-opslagkatalysator, die anders afhankelijk van de afgelegde afstand plaatsvindt, tijdens de voorconditionering plaatsvindt, zodat de testcyclus representatief is.
- 8 [OMISSI] [verwijzing naar de bovengenoemde verzoeken van het OGH om een prejudiciële beslissing]
- 9 In de onderhavige procedure rijst onder andere de vraag of de geïmplementeerde precon met rijcurveherkenning (programma voor de regeneratie van de katalysator in de voorbereidingscyclus) een verboden manipulatie-instrument is in de zin van artikel 3, punt 10, juncto artikel 5 van verordening nr. 715/2007.
- 10 De beëindiging van de onderhavige procedure hangt dus nog altijd (gedeeltelijk) af van dezelfde rechtsvragen als die welke het OGH bij beslissing van 11 november 2024 (3 Ob 137/24 d) bij prejudiciële verwijzing (zaak C-624/24) aan het Hof van Justitie (hierna: „Hof”) heeft voorgelegd. Om de prejudiciële procedure [OMISSIS] te kunnen beëindigen, moeten dezelfde rechtsvragen opnieuw aan het Hof worden voorgelegd.

C. Relevante wettelijke bepalingen

- 11 **Verordening (EG) nr. 715/2007 betreffende de typegoedkeuring van motorvoertuigen met betrekking tot emissies van lichte personen en bedrijfsvoertuigen (Euro 5 en Euro 6) en de toegang tot reparatie en onderhoudsinformatie:**

„Artikel 3, punt 10:

In deze verordening en de uitvoeringsmaatregelen ervan wordt verstaan onder: ‚manipulatie-instrument’: een constructieonderdeel dat de temperatuur, de rijsnelheid, het motortoerental, de versnelling, de inlaatonderdruk of andere parameters meet om een onderdeel van het emissiecontrolesysteem in werking te stellen, te moduleren, te vertragen of buiten werking te stellen, zodat de doelmatigheid van het emissiecontrolesysteem wordt verminderd onder omstandigheden die bij een normaal gebruik van het voertuig te verwachten.”

- 12 **Verordening (EG) nr. 692/2008 van de Commissie tot uitvoering en wijziging van verordening (EG) nr. 715/2007 (hierna: „uitvoeringsverordening”):**

„Artikel 2, punt 6:

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder: ‚periodiek regenererend systeem’: katalysatoren, roetfilters of andere systemen voor verontreinigingsbeheersing die bij normaal gebruik van het voertuig uiterlijk om de 4000 km een periodiek regeneratieproces vergen;”

- 13 **Bijlage III: Controle van de gemiddelde uitlaatmissie bij omgevingsomstandigheden**

„[...]”

3. Technische voorschriften

3.13. Technische voorschriften voor een voertuig met een periodiek regenererend systeem

3.13.1. De technische voorschriften zijn die van punt 3 van bijlage 3 bij VN/ECE-Reglement nr. 83, met de in de punten 3.13.2 tot en met 3.13.4 beschreven uitzonderingen.

3.13.4. Voor een periodiek regenererend systeem kunnen de emissienormen worden overschreden tijdens cycli waarin regeneratie plaatsvindt. Als de regeneratie van het systeem voor verontreinigingsbeheersing bij elke test van type 1 ten minste één keer plaatsvindt en tijdens de voorbereidingscyclus van het voertuig al één keer heeft plaatsgevonden, wordt de voorziening beschouwd als een continu regenererend systeem dat geen speciale testprocedure behoeft.”

- 14 **Reglement nr. 83 van de Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties [VN/ECE] – Uniforme bepalingen voor de goedkeuring van voertuigen wat de emissie van verontreinigende stoffen naargelang de motorbrandstofvereisten betreft (hierna: „VN/ECE”):**

„Punt 2.20:

In dit reglement wordt verstaan onder:

„periodiek regenererend systeem’: een voorziening tegen verontreiniging (bv. katalysator, deeltjesvanger) die bij normaal voertuiggebruik na maximaal 4 000 km een periodiek regeneratieproces vereist. Tijdens cycli waarin regeneratie plaatsvindt, kunnen de emissienormen worden overschreden. Indien ten minste één keer per test van type I een regeneratie van de voorziening tegen verontreiniging plaatsvindt en ook tijdens de voorbereidingscyclus van het voertuig al ten minste één regeneratie heeft plaatsgevonden, is er sprake van een continu regenererend systeem, waarvoor geen speciale testprocedure geldt. Bijlage 13 bij dit reglement geldt niet voor continu regenererende systemen.”

- 15 **Bijlage 13: Procedure voor emissietests van een voertuig dat met een periodiek regenererend systeem is uitgerust**

„[...]

3. Testprocedure

Het voertuig mag voorzien zijn van een schakelaar waarmee het regeneratieproces mogelijk of onmogelijk kan worden gemaakt, mits deze operatie de oorspronkelijke motorkalibratie niet beïnvloedt. Deze schakelaar is alleen toegestaan om te voorkomen dat regeneratie optreedt tijdens het laden van het regeneratiesysteem en tijdens de voorconditioneringscycli. Hij mag niet worden gebruikt bij de meting van de emissies tijdens de regeneratiefase. De emissietest moet worden uitgevoerd met de ongewijzigde regeleenheid van de oorspronkelijke fabrikant.”

D. Opmerkingen vooraf

- 16 De beslechting van het geschil hangt in doorslaggevende mate af van de uitlegging van artikel 3, punt 10, artikel 5, leden 1 en 2, van verordening nr. 715/2007, artikel 2, punt 6, en bijlage III, punten 3.13.1 en 3.13.4., van de uitvoeringsverordening alsmede punt 2.20. en bijlage 13, punt 3, van het VN/ECE. Volgens het Bezirksgericht Telfs (rechter in eerste aanleg, Oostenrijk) [en ook het Oberste Gerichtshof (onder andere) in procedure 3 Ob 137/24 d] is er met betrekking tot de prejudiciële vragen geen sprake van een *acte clair*, zodat het Hof om een prejudiciële beslissing moet worden verzocht.
- 17 In de procedure wordt niet betwist dat het voertuig van verzoeker is uitgerust met een dieselmotor van het type EA288, waarvoor de Euro 6-emissienorm geldt. In

de procedure rijst met name de vraag of de geïmplementeerde precon met rijcurveherkenning (programma voor de regeneratie van de katalysator in de voorbereidingscyclus) een verboden manipulatie-instrument is in de zin van artikel 3, punt 10, juncto artikel 5 van verordening nr. 715/2007.

E. Motivering van de verwijzingsbeslissing

- 18 **1.1** Met de eerste vraag wenst de rechter te vernemen of een continu regenererend systeem (in tegenstelling tot een slechts periodiek regenererend systeem) überhaupt een manipulatie-instrument kan zijn. Er wordt aangenomen dat de precon in kwestie (programma voor de regeneratie van de opslagkatalysator in de voorbereidingscyclus, zodat de eigenlijke testcyclus van type I begint met een geregenereerde katalysator) een continu regenererend systeem is. Volgens de bevindingen van het Bezirksgericht Telfs [en ook het Oberste Gerichtshof (onder andere) in procedure 3 Ob 137/24 d] is voldaan aan zowel de vereisten van artikel 2, punt 6, van de uitvoeringsverordening als aan die van bijlage III, punt 3.13.4., bij de uitvoeringsverordening voor een continu regenererend systeem.
- 19 **1.2** Artikel 2, punt 6, van de uitvoeringsverordening (inhoudelijk identiek aan punt 2.10., eerste zin, VN/ECE) definieert het periodiek regenererende systeem. Bijlage III, punt 3.13.4., bij de uitvoeringsverordening sluit aan bij deze bepaling; de eerste zin komt overeen met punt 2.10., tweede zin, VN/ECE. De tweede zin (inhoudelijk identiek aan punt 2.10., derde zin, VN/ECE) definieert het continu regenererende systeem als een speciale vorm van een periodiek regenererend systeem en bepaalt dat er geen speciale testprocedure vereist is voor een continu regenererend systeem.
- 20 Daarom moet onderscheid worden gemaakt tussen een periodiek regenererend en een continu regenererend systeem. Het speciale kenmerk van een continu regenererend systeem is dat de regeneratie ten minste één keer plaatsvindt tijdens een test van type I, nadat deze al ten minste één keer heeft plaatsgevonden tijdens de voorbereidingscyclus van het voertuig.
- 21 De bepaling dat geen speciale testprocedure vereist is voor een continu regenererend systeem betekent dat bijlage 13, punt 3, bij het VN/ECE (juncto bijlage III, punt 3.13.1., bij de uitvoeringsverordening) niet hoeft te worden toegepast. De testprocedure volgens bijlage 13, punt 3, bij het VN/ECE is daarom alleen van toepassing op voertuigen met een periodiek regenererend systeem, maar niet op voertuigen met een continu regenererend systeem. Deze verbanden worden zonder twijfel bevestigd door (de identieke bepalingen van) punt 2.20. VN/ECE. Hierin staat expliciet dat bijlage 13 bij het VN/ECE niet geldt voor continu regenererende systemen. Voor een continu regenererend systeem is dus de testprocedure volgens bijlage 4a bij het VN/ECE van toepassing. In dit geval worden de uitlaatgasmetingen alleen tijdens de eigenlijke testcyclus uitgevoerd. Periodiek regenererende systemen hebben daarentegen meer testcycli (voorbereidingscyclus; regeneratiecyclus).

- 22 **1.3** Vanwege de juridische fictie volgens bijlage III, punt 3.13.4., tweede zin, bij de uitvoeringsverordening, volgens welke de beschreven speciale vorm van een periodiek regenererend systeem wordt beschouwd als een continu regenererend systeem, moet voor de testmodus (op de testbank) worden aangenomen dat het regenererend systeem continu (ononderbroken) in bedrijf is. De regeling van het regeneratieproces moet dus buiten beschouwing worden gelaten voor de uitlaatgasmeting, zodat naar het oordeel van het Bezirksgericht Telfs [en ook het Oberste Gerichtshof (onder andere) in procedure 3 Ob 137/24 d] moet worden uitgegaan van een constante (uniforme) voor de meting relevante functionaliteit (en werking) van de motor.
- 23 Als de uniforme functionaliteit van de motor op grond van de beschreven juridische fictie van toepassing is op de testmodus, moet dit ook gelden voor de reële rijomstandigheden, omdat een zinvolle vergelijking met de reële rijomstandigheden (met nadelige juridische gevolgen in het geval van emissiegerelateerde wijzigingen) alleen mogelijk is als dezelfde voorwaarden bestaan met betrekking tot de functionaliteit van het emissiecontrolesysteem. Daarom ligt het voor de hand om bij een continu regenererend systeem ook voor de reële rijomstandigheden uit te gaan van een continu werkend regenererend systeem.
- 24 Dit zou betekenen dat een continu regenererend systeem geen enkel onderdeel van het emissiecontrolesysteem in zijn werking activeert, wijzigt, vertraagt of deactiveert, waardoor de effectiviteit van het emissiecontrolesysteem onder reële rijomstandigheden zou afnemen. Als deze benadering wordt gevolgd, is een dergelijk continu regenererend systeem geen manipulatie-instrument in de zin van artikel 3, punt 10, van verordening (EG) nr. 715/2007.
- 25 **2.1** De tweede vraag, onder a) en b), heeft betrekking op het bestaan van een rechtvaardiging, zelfs als het bestaan van een manipulatie-instrument moet worden verondersteld.
- 26 **2.2** Artikel 5, lid 2, onder c), van verordening (EG) nr. 715/2007 voorziet in een expliciete (geschreven) rechtvaardiging, indien ondanks het manipulatie-instrument in wezen aan de voorwaarden voor de desbetreffende testprocedure wordt voldaan. Bijlage III, punt 3.13.4., bij de uitvoeringsverordening voorziet uitdrukkelijk in het gebruik van een precon (programma voor het regenereren van de katalysator in de voorbereidingscyclus) en bepaalt dat het regenererende systeem onder bepaalde voorwaarden zoals die in het onderhavige geval wordt beschouwd als een continu regenererend systeem, wat betekent dat een test van type I moet plaatsvinden. De testvoorwaarden in kwestie schrijven derhalve met betrekking tot de toepasselijkheid van een specifieke goedkeuringstest (type I) voor dat tijdens de voorbereidingscyclus ten minste één keer een regeneratie van het systeem voor verontreinigingsbeheersing (katalysator) moet plaatsvinden. Als deze voorwaarde is voorgeschreven in de normen voor de relevante testprocedure, moet ook zijn voldaan aan de uitzondering in artikel 5, lid 2, onder c), van verordening nr. 715/2007.

- 27 **2.3** Volgens artikel 5, lid 1, van verordening nr. 715/2007 moeten de onderdelen die van invloed kunnen zijn op de emissies, ervoor zorgen dat het voertuig ook onder normale gebruiksomstandigheden aan die verordening kan voldoen, dat wil zeggen dat met name de grenswaarden worden nageleefd. In dit verband heeft het Hof in zijn arrest in zaak C-693/18, CLCV, punt 99, verklaard dat artikel 3, punt 10, van verordening nr. 715/2007 aldus moet worden uitgelegd dat software die het emissieniveau van de voertuigen wijzigt afhankelijk van de herkende rijomstandigheden en de naleving van de emissiegrenswaarden slechts waarborgt wanneer deze omstandigheden overeenstemmen met die welke tijdens de goedkeuringsprocedure van toepassing zijn, een manipulatie-instrument in de zin van deze bepaling is, ook al kan de verbetering van de prestaties van het emissiecontrolesysteem sporadisch ook worden waargenomen onder normale gebruiksomstandigheden. Dit betekent a contrario dat een manipulatie-instrument toelaatbaar moet zijn als de emissies die aanwezig zijn in de testcyclus, voor het grootste deel of in de meerderheid van de gevallen ook aanwezig zijn onder reële rijomstandigheden.
- 28 Dit is het geval bij de precon die thans moet worden beoordeeld, omdat tijdens de eigenlijke testcyclus twee keer een regeneratie plaatsvindt, terwijl een regeneratie onder reële rijomstandigheden puur rekenkundig gezien meer dan twee keer kan plaatsvinden. In de meeste gevallen wordt de katalysator ook onder reële omstandigheden zodanig geregenereerd dat de omstandigheden dezelfde zijn als in de testcyclus.
- 29 Naar het oordeel van het Bezirksgericht Telfs [en ook het OGH (onder meer) in de zaak 3 Ob 137/24 d] kan, als het systeem voor verontreinigingsbeheersing (katalysator) onder reële omstandigheden overwegend even effectief is als onder testomstandigheden, niet worden gezegd dat de emissiebeheersing ook onder reële omstandigheden slechts sporadisch kan worden waargenomen.
- 30 **3.** De derde vraag betreft het bezwaar dat de precon geen continu regenererend systeem is omdat de schakelaar die aanwezig is om het regeneratieproces mogelijk of onmogelijk te maken, tijdens de voorbereidingscyclus wordt bediend om de regeneratie van de katalysator mogelijk te maken en niet alleen om deze onmogelijk te maken (zie bijlage 13, punt 3, VN/ECE; zie ook punt 3.2.3.).
- 31 Bijlage 13, punt 3, bij het VN/ECE is van toepassing op een periodiek regenererend systeem (met de speciale testprocedures overeenkomstig bijlage 13 bij het VN/ECE), maar niet op een continu regenererend systeem (test van type I overeenkomstig bijlage 4a bij het VN/ECE). Voor een continu regenererend systeem bepaalt bijlage III, punt 3.13.4., bij de uitvoeringsverordening (inhoudelijk identiek aan punt 2.20., derde zin, van het VN/ECE) immers uitdrukkelijk dat de katalysator ook ten minste één keer tijdens de voorbereidingscyclus moet worden geregenereerd. Het feit dat deze regeneratie bewust wordt geactiveerd en de eigenlijke testcyclus dus begint met een lege katalysator, is daarom voorgeschreven en niet schadelijk.

Ad III.:

32 [OMISSIS] [rechtsgrondslag van de schorsing]

Bezirksgericht Telfs, sectie 12

Telfs, 24 juli 2025

[OMISSIS]